

นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง

ทุกชีวิตในโลกนี้ ในที่สุดแล้วจะต้องเดินทางไปสู่อายตนิพพาน เป้าหมายของชีวิตคือการหลุดพ้นจากการเป็นบ่าวเป็นทาสของพญามาร หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ ระหว่างเดินทางในสังสารวัฏนั้น ไม่ว่าจะมีความปรารถนาไปสู่อายตนิพพานหรือไม่ก็ตาม (ตอนอินทรีย์อ่อนๆ อยู่ ก็ไม่ปรารถนา นั่นคือการถูกอกุศลจิตบังคับ อกุศลจิตทำให้ความคิด เบี่ยงเบนไป)

แต่สุดท้ายเมื่อบุญบารมีแก่กล้าเต็มเปี่ยมแล้ว จะรู้สึกเบื่อหน่าย ชีวิตของการเป็นปุถุชน คล้ายๆ กับว่า อิ่มแล้ว เต็มแล้ว เพียงพอแล้ว สำหรับชีวิตที่ผ่านมาทุกระดับ เราเคยเป็นมาทุกอย่าง ตั้งแต่ชนชั้นสูง ชั้นกลาง ชั้นล่าง พระเจ้าจักรพรรดิ พระราชามหากษัตริย์ เศรษฐี มหาเศรษฐี ยาก วณิก เป็นมาหมดแล้ว เป็นวนๆ ซ้ำๆ กันมาอย่างนี้ พุดง่ายๆ ว่าไม่มีอะไรใหม่ วนไปวนมา เวียนไปเวียนมากันอยู่อย่างนี้

ฉะนั้น เมื่อบาร์มีเต็มเปี่ยมแล้ว จะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย
จึงมองโลก มองภพ เหมือนกับมีกองเพลิงสุมอยู่ เราช้อนหาความสุข
ที่ไหนไม่ได้เลย เมื่อเป็นดังนี้จึงคลายกำหนด จิตก็บริสุทธิ์ หลุดพ้นจาก
กิเลสจนเข้าถึงนิพพาน มันจะเรียงกันไปอย่างนี้ ตามขั้นตอนของอารมณ์

คล้ายๆ กับพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ ตอนก่อนบวช ท่านก็
สนุกสนานตามประสาวัยหนุ่ม คึกคะนองกันไป มีการเล่นที่ไหนมักจะพบ
ทั้งสองท่านที่นั่น แต่มีอยู่วันหนึ่ง ท่านทั้งสองต่างนั่งเฉยๆ เขาโคกกัน
ท่านก็เฉย เขาสุขกัน ท่านก็เฉย เขาตลกกัน ท่านก็เฉยๆ เฉยอย่างเดียวไม่พอ
ยังเบื่ออีกด้วย ในที่สุดก็หันหน้าเข้าหากันโดยไม่ได้นัดหมาย

แล้วคำถามเดียวกันออกมาจากปากพร้อมๆ กันว่า “เอ๊ะ วันนี้ท่าน
แปลก ทำไมดูการละเล่นแล้วไม่เห็นท่านมีความสุขเลย บทที่เขาทุกข์ บทที่
เขาสุข บทที่เขาตลกขบขัน ท่านก็เฉยๆ เหมือนไม่มีอารมณ์” แล้วทั้งคู่ก็บอก
ความในใจต่อกันว่า “มันเบื่อ ทำไมเบื่อก็ไม่รู้ ทั้งๆ ที่เคยสนุก เคยชอบ ทำไม
วันนี้ไม่ชอบ มันเบื่อ” นั่นคือบาร์มีเต็มเปี่ยมแล้ว ในที่สุดก็ออกบวชทั้งคู่

บางท่านไม่เข้าใจมองว่า นิพพานเป็นสุขแห่งแล้ง การคิดอย่างนี้
คือยังห่างไกลมากเลย เพราะนิพพานนั้นเป็นสุขอย่างยิ่ง เป็นเอกัตถบรมสุข
ที่ชุ่มชื้น ตื่นตัวภายใน กว้างขวาง เป็นอิสระ ไม่มีขอบเขต เป็นตัวของตัวเอง
มีความอึด ความเต็ม เป็นความพอดีอยู่ในตัว เมื่อได้อารมณ์อย่างนี้แล้ว
อย่างอื่นก็ไม่ต้องการ อารมณ์ของพระนิพพานมันต้องเข้าถึง เมื่อถึงแล้วเรา
จะไม่ต้องการอะไรในชีวิตอีกเลย และจะเห็นว่าที่ผ่านมาแล้วนั้น ชีวิตมีแต่
ความซ้ำซาก เวียนวนไปมา แต่สุขในนิพพานเป็นสุขมาก พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
จึงใช้คำว่า **“นิพพานัง ประมมัง สุขัง”** นิพพานเป็นบรมสุข เป็นอภิอัคมหา
บรมสุข คือ สุขจริงๆ เลย

ส่วนสุขในโลกนั้น แค่อุสเล็กน้อย เป็บเดียวเท่านั้นก็หายไป ยกตัวอย่างที่เรารับประทานอาหารอร่อยๆ พอเลยล้าคอ รสชาติก็หายไปแล้ว ดูหนัง ดูละคร ดูทีวี ดูทีวีทัศน์ ดูเพชรดูพลอย ปลื้มไม่กี่ทีก็ลืมเลือนไป เราไม่สามารถดึงเอาความชุ่มชื่นใจนั้นติดตัวมาได้ หรือแม้แต่เสียงเพลง เสียงนก เสียงธรรมชาติ เสียงคนยกย่องสรรเสริญ ฟังแล้วเพลินๆ แต่เดี่ยวเดียวเราก็ลืมแล้ว หรือได้กลิ่นหอมๆ ชื่นอกชื่นใจ พอกลิ่นจางหายไปก็ลืมอีก ต้องมาเติมอีกแล้ว เติมความหอมใหม่ให้มันเต็ม

แม้แต่อุสสัมผัส ที่เป็นความสุขทางเนื้อทางหนัง ทางระบบประสาทของมนุษย์ ก็สุขเพียงประเดี๋ยวเดียว เปรียบเหมือนแค่ไก่อกระพือปีกพึ่ๆ พออารมณ์นั้นดับ ก็มีความล้าเกิดขึ้น แล้วความเบื่อหน่ายก็เกิดขึ้น ภายถูกต้องสัมผัสอะไรก็แล้วแต่ สุขสัมผัสที่เกิดขึ้น แวบเดียวหายแล้ว เหมือนกับพยับแดด เห็นเปลววิบๆ นึกว่ามีตัวตน พอเข้าไปใกล้ก็หายไป ไม่มีอะไรที่จะเป็นความสุขที่สามารถติดตามตัวเราไปทุกหนทุกแห่งได้เลย

สำหรับความสุขบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์นั้น ภาษาธรรมะเขาเรียกว่าถึงวิสัยัญ คือ มั่นวูปไปอยู่ในอารมณ์นั้น เวลาเทพบุตรเทพธิดาเขาแสดงความรักกัน มันเป็บเดียวบนสวรรค์ **สุขสัมผัสอะไรต่างๆ นี่แวบเดียวก็จางหายไป แต่สุขที่เกิดจากการเข้าถึงธรรมไม่ใช่อย่างนั้น เป็นสุขที่มั่นคงและยั่งยืนอยู่ยาวนาน และเป็นอิสระ เบิกบานไม่มีที่สิ้นสุดเลย** เพราะฉะนั้นใครจะว่านิพพานเป็นสุขแห่งแล้ง แต่ความจริงตรงกันข้าม เป็นสุขที่ชุ่มชื่นเบิกบานตลอดวัน ตลอดคืน ตลอดปี แล้วก็ตลอดไป พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกพระองค์จึงกล่าวถึงพระนิพพาน ด้วยการใช้คำว่า **“นิพพานัง ประมะมัง สุขัง”** ซึ่งเป็นคำยืนยันจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า **“นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง”** นั่นเอง